

DECYZJE

DECYZJA RADY (UE) 2017/1947

z dnia 23 października 2017 r.

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu utworzonego na mocy Umowy między Unią Europejską a Republiką Armenii o ułatwieniach w wydawaniu wiz, w odniesieniu do przyjęcia wspólnych wytycznych w sprawie wykonania tej umowy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a) w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy art. 12 Umowy między Unią Europejską a Armenią o ułatwieniach w wydawaniu wiz ⁽¹⁾ (zwanej dalej „Umową”) utworzono Wspólny Komitet (zwany dalej „Wspólnym Komitetem”). Artykuł ten stanowi, że jednym z zadań Wspólnego Komitetu jest w szczególności monitorowanie wykonania Umowy.
- (2) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽²⁾ określono procedury i warunki wydawania wiz na tranzyt przez terytorium państw członkowskich lub planowany pobyt na terytorium państw członkowskich nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.
- (3) Niezbędne są wspólne wytyczne, by zapewnić w pełni zharmonizowane wykonanie Umowy przez misje dyplomatyczne i służby konsularne państw członkowskich oraz sprecyzować związek pomiędzy postanowieniami Umowy a prawodawstwem Stron Umowy, które stosuje się w dalszym ciągu do kwestii wizowych nieobjętych zakresem stosowania Umowy.
- (4) Należy określić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu, dotyczące przyjęcia wspólnych wytycznych w sprawie wykonania Umowy.
- (5) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE ⁽³⁾. Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związane ani jej nie stosuje.
- (6) Niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii, zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽⁴⁾. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszej decyzji, nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (7) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

⁽¹⁾ Dz.U. L 289 z 31.10.2013, s. 2.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu utworzonego na mocy art. 12 Umowy między Unią Europejską a Republiką Armenii o ułatwieniach w wydawaniu wiz, dotyczące przyjęcia wspólnych wytycznych w sprawie wykonania Umowy, opiera się na projekcie decyzji Wspólnego Komitetu dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 23 października 2017 r.

W imieniu Rady
K. IVA
Przewodniczący

_____

PROJEKT

**DECYZJA NR .../... WSPÓLNEGO KOMITETU UTWORZONEGO NA MOCY UMOWY MIĘDZY
UNIĄ EUROPEJSKĄ A REPUBLIKĄ ARMENII O UŁATWIENIACH W WYDAWANIU WIZ**

z dnia ...

w odniesieniu do przyjęcia wspólnych wytycznych w sprawie wykonania tej umowy

WSPÓLNY KOMITET,

uwzględniając Umowę między Unią Europejską a Republiką Armenii o ułatwieniach w wydawaniu wiz ⁽¹⁾ (zwaną dalej „Umową”), w szczególności jej art. 12,

a także mając na uwadze, że Umowa weszła w życie w dniu 1 stycznia 2014 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wspólne wytyczne w sprawie wykonania Umowy między Unią Europejską a Republiką Armenii o ułatwieniach w wydawaniu wiz zostały określone w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w ...

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Republiki Armenii

_____

⁽¹⁾ Dz.U. L 289 z 31.10.2013, s. 2.

ZAŁĄCZNIK

WSPÓLNE WYTYCZNE W SPRAWIE WYKONANIA UMOWY MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A REPUBLIKĄ ARMENII
O UŁATWIENIACH W WYDAWANIU WIZ

Celem Umowy między Unią Europejską a Republiką Armenii o ułatwieniach w wydawaniu wiz (zwanej dalej „Umową”), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2014 r., jest ułatwienie, na zasadzie wzajemności, procedur wydawania wiz obywatelom Armenii na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Umowa ustanawia – na zasadzie wzajemności – wiążące prawa i obowiązki w celu uproszczenia procedur wydawania wiz obywatelom Armenii.

Niniejsze wytyczne, przyjęte przez Wspólny Komitet utworzony na mocy art. 12 Umowy (zwany dalej „Wspólnym Komitetem”), mają na celu zapewnienie właściwego i zharmonizowanego wdrożenia Umowy przez misje dyplomatyczne i służby konsularne państw członkowskich Unii (zwanymi dalej „państwami członkowskimi”). Niniejsze wytyczne nie stanowią części Umowy i w związku z tym nie są prawnie wiążące. Jest jednak zalecane, aby personel dyplomatyczny i konsularny stosował je konsekwentnie przy wykonywaniu Umowy.

Niniejsze wytyczne mają być aktualizowane w świetle doświadczeń związanych z wykonywaniem Umowy w ramach zakresu odpowiedzialności Wspólnego Komitetu.

W celu zapewnienia ciągłości i zharmonizowanego wykonania Umowy oraz zachowania zgodności z regulaminem wewnętrznym Wspólnego Komitetu Strony postanowiły utrzymywać nieformalne kontakty poza terminami oficjalnych posiedzeń Wspólnego Komitetu, w celu rozwiązywania pilnych kwestii. Szczegółowe sprawozdania na temat tych kwestii i kontaktów nieformalnych będą przedkładane na kolejnym posiedzeniu Wspólnego Komitetu.

I. KWESTIE OGÓLNE

1.1. Cel i zakres stosowania

Art. 1 ust. 1 Umowy stanowi:

„1. Celem niniejszej Umowy jest wprowadzenie ułatwień w wydawaniu wiz obywatelom Armenii planującym pobyt nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.”

Umowa ma zastosowanie do wszystkich obywateli Armenii ubiegających się o wizę krótkoterminową, niezależnie od państwa ich zamieszkania.

Umowa nie ma zastosowania do bezpaństwowców, którzy posiadają dokument pobytowy wydany przez Armenię. Do tej kategorii osób stosuje się przepisy unijnego dorobku prawnego dotyczącego wiz.

Od dnia 10 stycznia 2013 r. wszyscy obywatele Unii oraz obywatele państw stowarzyszonych w ramach Schengen są zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku podróży do Armenii na okres nieprzekraczający 90 dni bądź tranzytu przez terytorium Armenii.

Art. 1 ust. 2 Umowy stanowi:

„2. W przypadku ponownego wprowadzenia przez Armenię obowiązku wizowego dla obywateli Unii lub ich pewnych kategorii takie same ułatwienia przewidziane w niniejszej Umowie dla obywateli Armenii automatycznie stosują się na zasadzie wzajemności do obywateli Unii”.

1.2. Zakres stosowania Umowy

Art. 2 Umowy stanowi:

„1. Ułatwienia wizowe, o których mowa w niniejszej Umowie, mają zastosowanie do obywateli Armenii jedynie w takim zakresie, w jakim nie są oni zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych Unii lub państw członkowskich, postanowień niniejszej Umowy lub innych umów międzynarodowych.

2. W odniesieniu do zagadnień nieobjętych postanowieniami niniejszej Umowy, takich jak: odmowa wydania wizy, uznawanie dokumentów podróży, dowód posiadania wystarczających środków utrzymania, odmowa wjazdu oraz procedury wydalenia osób, stosuje się prawo krajowe Armenii, prawo państw członkowskich bądź prawo unijne”.

Umowa, bez uszczerbku dla jej art. 10 nie wpływa na obowiązujące przepisy dotyczące obowiązku wizowego lub zwolnienia z obowiązku wizowego. Na przykład w art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001 ⁽¹⁾ zezwala państwom członkowskim na zwolnienie z obowiązku wizowego, między innymi, cywilnych załóg samolotów i statków.

W tym kontekście należy dodać, że zgodnie z art. 21 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach ⁽²⁾, państwa członkowskie strefy Schengen muszą uznawać ważność wiz długoterminowych oraz dokumentów pobytowych wydanych przez pozostałe strony w odniesieniu do pobytów krótkoterminowych na swoich terytoriach. Wszystkie państwa członkowskie strefy Schengen akceptują dokumenty pobytowe, wizy kategorii „D” i wizy krótkoterminowe państw stowarzyszonych w ramach Schengen w zakresie wjazdu i pobytu krótkoterminowego i vice versa.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽³⁾ (zwane dalej „kodeksem wizowym”) stosuje się do wszystkich kwestii nieobjętych Umową, takich jak: określenie państwa członkowskiego strefy Schengen odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku wizowego, uzasadnienie odmowy wydania wizy, prawo odwołania się od negatywnej decyzji oraz ogólna zasada osobistej rozmowy z osobą ubiegającą się o wizę i udzielenia wszystkich stosownych informacji dotyczących wniosku wizowego. Ponadto przepisy Schengen (tj. odmowa wjazdu na terytorium państw członkowskich, dowód posiadania wystarczających środków utrzymania itp.) oraz prawo krajowe (tj. uznawanie dokumentów podróży, środki wydalenia itp.) nadal mają zastosowanie również do kwestii nieobjętych Umową.

Nawet jeśli warunki przewidziane w Umowie zostały spełnione, na przykład osoba ubiegająca się o wizę dostarczyła dokumenty uzasadniające cel podróży, w przypadku kategorii wymienionych w art. 4, nadal można odmówić wydania wizy, jeżeli warunki określone w art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 ⁽⁴⁾ (zwanego dalej „kodeksem granicznym Schengen”) nie zostały spełnione, tzn. osoba ta nie posiada ważnego dokumentu podróży, dokonano wpisu w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS), osoba jest uważana za zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, itp.

Nadal obowiązują inne elastyczne środki dotyczące wydawania wiz przewidziane w kodeksie wizowym. Na przykład, wizy wielokrotnego wjazdu z długim okresem ważności – do pięciu lat – mogą być wydawane osobom innym niż osoby wymienione w art. 5 Umowy, jeżeli warunki przewidziane w art. 24 kodeksu wizowego zostały spełnione. Podobnie nadal zastosowanie mają art. 16 ust. 5 i 6 kodeksu wizowego umożliwiające zwolnienie z opłaty wizowej lub jej obniżenie.

1.3. Rodzaje wiz objętych zakresem stosowania Umowy.

Zgodnie z art. 3 lit. d) Umowy „wiza” oznacza „zezwolenie wydane przez państwo członkowskie na tranzyt przez terytorium państw członkowskich lub planowany pobyt na terytorium państw członkowskich nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu”.

Ułatwienia przewidziane w Umowie mają zastosowanie zarówno do wiz jednolitych, jak i do wiz o ograniczonej ważności terytorialnej.

1.4. Obliczanie długości pobytu, do jakiego uprawnia wiza

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 ⁽⁵⁾ wprowadziło zmianę pojęcia pobytu krótkoterminowego. Obecnie pobyt krótkoterminowy oznacza: „nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym, co oznacza wzięcie pod uwagę okresu 180-dniowego poprzedzającego każdy z dni pobytu”. Definicja ta weszła w życie w dniu 18 października 2013 r. i znajduje się w kodeksie granicznym Schengen.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), konwencję wykonawczą do układu z Schengen, rozporządzenia Rady (WE) nr 1683/95 i (WE) nr 539/2001 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 i (WE) nr 810/2009 (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 1).

Data wjazdu będzie liczona jako pierwszy dzień pobytu na terytorium państw członkowskich, a data wyjazdu będzie liczona jako ostatni dzień pobytu na terytorium państw członkowskich. Pojęcie „każdy” oznacza stosowanie „ruchomego” 180-dniowego okresu odniesienia, zakładającego sprawdzenie dla każdego dnia pobytu okresu 180 dni wstecz w celu ustalenia, czy wymóg 90/180 dni został spełniony. Oznacza to, że nieobecność na terytorium państw członkowskich przez nieprzerwany okres 90 dni umożliwi kolejny pobyt przez okres do 90 dni.

Kalkulator pobytu krótkoterminowego, który można wykorzystać do obliczenia okresu dozwolonego pobytu według nowych przepisów, można znaleźć w internecie pod następującym adresem: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Przykład obliczenia dni pobytu według obecnej definicji

Posiadacz rocznej wizy wielokrotnego wjazdu (18 kwietnia 2014 r. – 18 kwietnia 2015 r.) wjeżdża na terytorium państw członkowskich po raz pierwszy w dniu 19 kwietnia 2014 r. i pozostaje przez trzy dni. Kolejny raz wjeżdża na to terytorium w dniu 18 czerwca 2014 r. i pozostaje przez 86 dni. Jak przedstawia się sytuacja w poszczególnych dniach? Kiedy osobie tej będzie wolno ponownie wjechać na terytorium państw członkowskich?

Na dzień 11 września 2014 r.: w ciągu ostatnich 180 dni (16 marca 2014 r. – 11 września 2014 r.) dana osoba przebywała przez okres trzech dni (19–21 kwietnia 2014 r.) plus 86 dni (18 czerwca 2014 r. – 11 września 2014 r.) = 89 dni = nie przekroczone dozwolonego okresu pobytu. Dana osoba może pozostać jeszcze jeden dzień dłużej.

Stan na dzień 16 października 2014 r.: Dana osoba może wjechać na okres trzech dodatkowych dni. W dniu 16 października 2014 r. pobyt w dniu 19 kwietnia 2014 r. przestaje mieć znaczenie (wykracza poza okres 180 dni); w dniu 17 października 2014 r. pobyt w dniu 20 kwietnia 2014 r. przestaje mieć znaczenie (wykracza poza okres 180 dni); itd.

Stan na dzień 15 grudnia 2014 r.: dana osoba może wjechać na dodatkowych 86 dni. W dniu 15 grudnia 2014 r. pobyt z dnia 18 czerwca 2014 r. przestaje mieć znaczenie (wykracza poza okres 180 dni); w dniu 16 grudnia 2014 r. pobyt w dniu 19 czerwca 2014 r. przestaje mieć znaczenie, itd.

- 1.5. Sytuacja w odniesieniu do państw członkowskich, które jeszcze nie stosują w pełni dorobku Schengen, państw członkowskich, które nie uczestniczą w unijnej wspólnej polityce wizowej i krajów stowarzyszonych

Państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii w 2004 r. (Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia i Węgry), w 2007 r. (Bułgaria i Rumunia) i w 2013 r. (Chorwacja) są związane Umową od dnia jej wejścia w życie.

Bułgaria, Chorwacja, Cypr i Rumunia nie wprowadziły jeszcze w pełni przepisów dorobku Schengen. Będą one nadal wydawać wize krajowe, których ważność ograniczona jest do ich terytorium krajowego. Od daty wprowadzenia w pełni przez te państwa przepisów dorobku Schengen, będą one stosować w pełni Umowę.

Prawo krajowe wciąż stosuje się do wszystkich kwestii nieobjętych Umową do czasu pełnego wprowadzenia w życie dorobku Schengen przez te państwa członkowskie. Od tej daty przepisy Schengen lub prawo krajowe mają zastosowanie do kwestii, które nie zostały objęte postanowieniami Umowy.

Bułgaria, Chorwacja, Cypr i Rumunia są upoważnione do uznawania dokumentów pobytowych, wiz kategorii „D” i wiz krótkoterminowych wydanych przez wszystkie państwa członkowskie strefy Schengen i państwa stowarzyszone w przypadku pobytu krótkoterminowego na ich terytorium ⁽¹⁾.

Umowa nie ma zastosowania do Danii, Irlandii i Zjednoczonego Królestwa, ale zawiera wspólne deklaracje, zgodnie z którymi pożądanymi byłyby zawarcie przez te państwa umów dwustronnych o ułatwieniach wizowych z Armenią.

Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria, mimo że są państwami stowarzyszonymi w ramach Schengen, nie są związane Umową. Umowa zawiera jednak wspólną deklarację, zgodnie z którą pożądanymi byłyby jak najszybsze zawarcie dwustronnych umów o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych z Armenią.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 565/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. wprowadzająca uproszczony system kontroli osób na granicach zewnętrznych oparty na jednostronnym uznawaniu przez Bułgarię, Chorwację, Cypr i Rumunię niektórych dokumentów za równorzędne z ich wizami krajowymi na przejazd tranzytem przez ich terytorium lub planowany pobyt na ich terytorium nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym oraz uchylająca decyzje nr 895/2006/WE i 582/2008/WE (Dz.U. L 157 z 27.5.2014, s. 23).

1.6. Umowa oraz umowy dwustronne

Art. 13 Umowy stanowi:

„Od momentu wejścia w życie niniejsza Umowa staje się nadrzędna wobec postanowień dwustronnych lub wielostronnych umów lub porozumień zawartych między poszczególnymi państwami członkowskimi a Armenią w zakresie, w jakim postanowienia tych umów lub porozumień dotyczą zagadnień objętych niniejszą Umową”.

Od daty wejścia w życie Umowy postanowienia umów dwustronnych obowiązujących między państwami członkowskimi a Armenią w ramach kwestii objętych zakresem Umowy przestały obowiązywać. Zgodnie z prawem unijnym państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia niezbędnych środków w celu wyeliminowania niezgodności między umowami dwustronnymi a Umową.

Jeżeli państwo członkowskie zawarło dwustronną umowę lub porozumienie z Armenią w sprawie zagadnień nieobjętych Umową, taka umowa lub porozumienie będzie w dalszym ciągu obowiązywać po wejściu w życie Umowy.

II. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

2.1. Postanowienia, które mają zastosowanie do wszystkich osób ubiegających się o wizę

Przypomina się, że wymienione poniżej ułatwienia w odniesieniu do opłaty wizowej, czasu trwania procedur rozpatrywania wniosków wizowych, wyjazdu w przypadku zgubienia lub kradzieży dokumentów oraz przedłużenia okresu ważności wizy w wyjątkowych okolicznościach mają zastosowanie do wszystkich obywateli Armenii ubiegających się o wizę i posiadających wizy, w tym turystów.

2.1.1. Opłata za rozpatrzenie wniosku wizowego

Art. 6 ust. 1 Umowy stanowi:

„1. Opłata za rozpatrzenie wniosku wizowego wynosi 35 EUR”.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Umowy opłata za rozpatrzenie wniosku wizowego wynosi 35 EUR. Opłata ta obowiązuje wszystkich obywateli Armenii ubiegających się o wizę (w tym turystów) i dotyczy wiz krótkoterminowych, niezależnie od liczby wjazdów.

Art. 6 ust. 2 Umowy stanowi (uwaga: pod każdą kategorią przedstawiono ewentualne postanowienia wykonawcze):

„2. Bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu w odniesieniu do niżej wymienionych kategorii obywateli odstępuje się od pobierania opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego:

a) emeryci i renciści;”

W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej dla tej kategorii, osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić dokumenty potwierdzające status emeryta lub rencisty, tj. książeczkę emeryta lub rencisty bądź zaświadczenie o pobieraniu emerytury lub renty. Zwolnienie z opłaty wizowej nie jest uzasadnione w przypadku, gdy celem podróży jest działalność zarobkowa.

„b) dzieci poniżej 12. roku życia;”

W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej dla tej kategorii, osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić dowody potwierdzające swój wiek.

„c) członkowie rządów krajowych i regionalnych, Trybunałów Konstytucyjnych i Sądów Najwyższych, w przypadku gdy nie są oni zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy niniejszej Umowy;”

Przez członków rządów regionalnych rozumie się członków administracji terytorialnej, tj. gubernatorów regionów (*marzpet*) i ich zastępców, a także burmistrza Erywania i jego zastępcę. W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej w tej kategorii osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić dowody wystawione przez władze armeńskie potwierdzające zajmowane stanowisko.

„d) osoby niepełnosprawne i – w razie konieczności – ich opiekunowie;”

W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej należy przedstawić dokumenty potwierdzające, że obie osoby ubiegające się o wizę należą do tej kategorii. W przypadku niepełnosprawności osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić odpis orzeczenia lekarskiego o niepełnosprawności. W przypadkach gdy niepełnosprawność osób ubiegających się o wizę jest ewidentna (np. osoby niewidome, z brakującymi kończynami), wystarczająca będzie ocena wizualna w urzędach konsularnych.

W uzasadnionych przypadkach wnioski wizowe może zostać złożony przez przedstawiciela lub opiekuna osoby niepełnosprawnej.

- „e) bliscy krewni – współmałżonkowie, dzieci (w tym przysposobione), rodzice (w tym opiekunowie), dziadkowie lub wnuki – obywatele Armenii legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich lub obywateli Unii zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego, którego są obywatelami;
- f) członkowie oficjalnych delegacji, w tym stali członkowie oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie skierowane do Armenii uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w wydarzeniach organizowanych na terytorium jednego z państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;
- g) uczniowie, studenci, słuchacze studiów podyplomowych oraz towarzyszący im nauczyciele, którzy odbywają podróż w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń, w tym w ramach programów wymiany oraz innych działań szkolnych;
- h) dziennikarze i członkowie ekipy technicznej towarzyszący im w celach zawodowych;”.

W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej w tej kategorii osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić dowody potwierdzające, że są członkami organizacji zawodowych zrzeszających dziennikarzy i innych pracowników mediów.

„i) uczestnicy międzynarodowych imprez sportowych i osoby towarzyszące im w celach zawodowych;”.

Kibiców nie uznaje się za osoby towarzyszące.

„j) przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz osoby zaproszone przez organizacje niekomercyjne wspólnoty ormiańskiej zarejestrowane w państwach członkowskich, którzy odbywają podróż w celu odbycia szkoleń, wzięcia udziału w seminariach i konferencjach, w tym w ramach programów wymiany lub programów wsparcia wspólnoty panormiańskiej i ormiańskiej;”.

W celu skorzystania ze zwolnienia z opłaty wizowej dla tej kategorii osoby ubiegające się o wizę muszą przedstawić dowody potwierdzające, że są członkami organizacji społeczeństwa obywatelskiego lub organizacji niekomercyjnych.

- „k) osoby biorące udział w działaniach naukowych, akademickich, kulturalnych lub artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany;
- l) osoby, które przedstawiły dowody potwierdzające konieczność wyjazdu z przyczyn humanitarnych, w tym w celu podjęcia pilnego leczenia, oraz osoby im towarzyszące, lub w celu wzięcia udziału w pogrzebie bliskiego krewnego albo odwiedzenia ciężko chorego bliskiego krewnego.”.

Osoby należące do wyżej wymienionych kategorii są zwolnione z obowiązku uiszczenia opłaty wizowej. Ponadto z opłaty zwolnione są również, zgodnie z art. 16 ust. 4 kodeksu wizowego, następujące kategorie osób:

- naukowcy z państw trzecich podróżujący na terytorium Unii Europejskiej w celu prowadzenia badań naukowych, określone w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/761/WE ⁽¹⁾;
- przedstawiciele organizacji niekomercyjnych w wieku do lat 25 uczestniczący w seminariach, konferencjach, imprezach sportowych, kulturalnych i edukacyjnych organizowanych przez organizacje niekomercyjne.

Art. 16 ust. 6 kodeksu wizowego stanowi:

„6. W indywidualnych przypadkach można odstąpić od poboru opłaty wizowej lub obniżyć jej wysokość, jeżeli służy to interesom kulturalnym lub sportowym, jak również interesom w dziedzinie polityki zagranicznej, polityki na rzecz rozwoju oraz w innych dziedzinach ważnych z punktu widzenia interesu publicznego lub z przyczyn humanitarnych”.

⁽¹⁾ Zalecenie 2005/761/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 września 2005 r. w celu ułatwienia wydawania przez Państwa Członkowskie jednolitych wiz krótkoterminowych dla naukowców z państw trzecich podróżujących w ramach Wspólnoty w celu prowadzenia badań naukowych (Dz.U. L 289 z 3.11.2005, s. 23).

Art. 16 ust. 7 kodeksu wizowego stanowi, że opłatę wizową pobiera się w euro, walucie krajowej danego państwa trzeciego lub w walucie zwykle używanej w państwie trzecim, w którym złożono wniosek, i opłata ta nie podlega zwrotowi z wyjątkiem przypadku, gdy wniosek jest niedopuszczalny lub gdy konsulat nie jest właściwy do jego rozpatrzenia.

Aby uniknąć rozbieżności, które mogłyby prowadzić do wybierania konsulatów oferujących korzystniejsze warunki udzielania wiz, misje dyplomatyczne i urzędy konsularne państw członkowskich w Armenii powinny zapewnić podobne opłaty wizowe dla wszystkich obywateli Armenii ubiegających się o wizę w przypadku opłat pobieranych w walutach obcych.

Obywatele armeńscy ubiegający się o wizę otrzymają potwierdzenie uiszczenia opłaty wizowej zgodnie z art. 16 ust. 8 kodeksu wizowego.

Art. 6 ust. 3 Umowy stanowi:

„3. Jeśli państwo członkowskie współpracuje z zewnętrznym usługodawcą w zakresie wystawiania wiz, zewnętrzny usługodawca może pobierać opłatę za usługę. Ta opłata za usługę jest proporcjonalna do kosztów ponoszonych przez usługodawcę zewnętrznego z tytułu wykonywania swoich zadań i nie przekracza 30 EUR. Państwa członkowskie utrzymują możliwość składania wniosków przez wszystkie osoby ubiegające się o wizę bezpośrednio w ich konsulatach.”.

W odniesieniu do sposobów współpracy z usługodawcami zewnętrznymi szczegółowe informacje dotyczące ich zadań zawiera art. 43 kodeksu wizowego.

2.1.2. Czas trwania procedur rozpatrywania wniosków wizowych

Art. 7 Umowy stanowi:

„1. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich podejmują decyzję w sprawie wniosku o wydanie wizy w ciągu 10 dni kalendarzowych od dnia wpłynięcia wniosku i dokumentów wymaganych do wydania wizy.

2. W indywidualnych przypadkach, szczególnie w razie konieczności przeprowadzenia dokładniejszej analizy wniosku, okres na podjęcie decyzji w sprawie wniosku wizowego można przedłużyć do 30 dni kalendarzowych.

3. W nagłych przypadkach termin na podjęcie decyzji w sprawie wniosku wizowego można skrócić do dwóch dni roboczych lub mniej.”.

Decyzję w sprawie wniosku wizowego podejmuje się zasadniczo w ciągu 10 dni kalendarzowych od daty złożenia dopuszczalnego wniosku wizowego.

W indywidualnych przypadkach termin ten można przedłużyć do 30 dni kalendarzowych, zwłaszcza gdy konieczna jest dalsza kontrola wniosku lub, w przypadku reprezentacji, gdy zasięga się opinii reprezentowanego państwa członkowskiego.

Bieg wszystkich wspomnianych terminów rozpoczyna się dopiero wtedy, gdy dokumentacja dołączona do wniosku jest kompletna, tj. od daty otrzymania wniosku wizowego i dokumentów uzupełniających.

Co do zasady w przypadku misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw członkowskich dysponujących systemem umawiania spotkań czas oczekiwania na ustalenie terminu spotkania nie jest zaliczany do okresu rozpatrywania wniosku. W tej kwestii, jak również w odniesieniu do innych praktycznych zasad składania wniosku wizowego, stosuje się ogólne zasady określone w art. 9 kodeksu wizowego.

Zgodnie z art. 7 ust. 4 Umowy w przypadku gdy złożenie wniosku wizowego wymaga umówienia się na spotkanie, odbywa się ono „z reguły w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym zażądano spotkania.”.

W uzasadnionych przypadkach nagłych (gdy wniosku o wizę nie można było złożyć wcześniej z przyczyn niemożliwych do przewidzenia przez osobę ubiegającą się o wizę) „konsulaty mogą zezwolić osobom ubiegającym się o wizę na złożenie wniosku bez umówionego spotkania albo wyznaczają takie spotkanie w trybie natychmiastowym”.

Podczas ustalania terminu spotkania należy wziąć pod uwagę zgłoszoną przez wnioskodawcę potrzebę pilnego uzyskania wizy. O ewentualnym skróceniu czasu na podjęcie decyzji w sprawie wniosku wizowego, o którym mowa w art. 7 ust. 3 Umowy, decyduje urzędnik konsularny.

2.1.3. Przedłużenie okresu ważności wizy w wyjątkowych okolicznościach

Art. 9 Umowy stanowi:

„Obywatelom Armenii, którzy z powodu siły wyższej lub z powodów humanitarnych nie mogą opuścić terytorium państw członkowskich przed upływem terminu ważności wizy, okres ważności wizy przedłuża się nieodpłatnie zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego, w którym przebywają, na czas niezbędny dla przywrócenia możliwości powrotu do państwa zamieszkania”.

Jeśli chodzi o przedłużenie ważności wizy w przypadku uzasadnionych powodów osobistych, w przypadku gdy posiadacz wizy nie ma możliwości opuszczenia terytorium państwa członkowskiego przed datą wskazaną na naklejkę wizowej, stosuje się przepisy art. 33 kodeksu wizowego w zakresie, w jakim są one zgodne z Umową. Jednakże na mocy Umowy w przypadku działania siły wyższej lub z powodów humanitarnych przedłużenie ważności wizy odbywa się bezpłatnie.

2.2. Zasady, które mają zastosowanie do niektórych kategorii osób ubiegających się o wizę

2.2.1. Dokumenty potwierdzające cel podróży

W przypadku wszystkich kategorii osób wymienionych w art. 4 ust. 1 Umowy w odniesieniu do celu podróży wymagane są wyłącznie wskazane dokumenty potwierdzające. Zgodnie z art. 4 ust. 3 Umowy, nie wymaga się żadnego innego uzasadnienia, zaproszenia ani zatwierdzenia dotyczącego celu podróży. Nie oznacza to jednak zwolnienia z wymogu osobistego stawiennictwa w celu złożenia wniosku wizowego lub dokumentów uzupełniających dotyczących środków utrzymania.

Jeśli w poszczególnych przypadkach pojawią się wątpliwości co do autentyczności dokumentu potwierdzającego cel podróży, na mocy art. 21 ust. 8 kodeksu wizowego osoba ubiegająca się o wizę może zostać wezwana na dodatkową, szczegółową rozmowę w ambasadzie lub konsulacie, tematem której może być jej rzeczywisty cel podróży lub zamiar powrotu. W takich indywidualnych przypadkach osoba ubiegająca się o wizę może przedstawić dodatkowe dokumenty lub też ich dostarczenia może w drodze wyjątku zażądać urzędnik konsularny. Wspólny Komitet będzie ściśle monitorować tę kwestię.

W przypadku osób należących do kategorii niewymienionych w art. 4 ust. 1 Umowy (na przykład turystów) nadal stosuje się ogólne zasady dotyczące dokumentów potwierdzających cel podróży. To samo odnosi się do dokumentów dotyczących zgody rodziców na podróże dzieci poniżej 18 roku życia.

W odniesieniu do zagadnień nieobjętych postanowieniami Umowy, takich jak uznawanie dokumentów podróży, gwarancje odnośnie do powrotu i wystarczające środki utrzymania stosuje się przepisy dorobku Schengen i prawo krajowe.

Co do zasady, wraz z wnioskiem wizowym należy złożyć oryginał dokumentu wymaganego na mocy art. 4 ust. 1 Umowy. Konsulat może jednak rozpocząć rozpatrywanie wniosku wizowego na podstawie faksymile lub kopii dokumentu. Pomimo tego konsulat może zażądać przedłożenia oryginału dokumentu w przypadku pierwszego wniosku wizowego, jak również w przypadkach indywidualnych, co do których istnieją wątpliwości.

Art. 4 ust. 1 Umowy stanowi:

„1. W odniesieniu do niżej wymienionych kategorii obywateli Armenii za wystarczające uznaje się następujące dokumenty uzasadniające cel podróży na terytorium drugiej Strony:

- a) w przypadku bliskich krewnych – współmałżonków, dzieci (w tym przysposobionych), rodziców (w tym opiekunów), dziadków, wnuków – odwiedzających obywateli Armenii legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich lub obywateli Unii zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego, którego są obywatelami:

— pisemny wniosek osoby przyjmującej:”.

Art. 4 ust. 1 lit. a) Umowy reguluje sytuację armeńskich bliskich krewnych podróżujących do państw członkowskich, aby odwiedzić obywateli Armenii legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich lub obywateli Unii zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego, którego są obywatelami.

Autentyczność podpisu osoby zapraszającej musi zostać potwierdzona przez właściwy organ zgodnie z przepisami krajowymi państwa zamieszkania. Zaproszenie powinno być zatwierdzone przez właściwe organy. W przypadku pracowników służb dyplomatycznych, pracowników organów technicznych i administracyjnych oraz innych urzędników oddelegowanych przez rząd Republiki Armenii do państw członkowskich autentyczność podpisu musi być potwierdzona pismem lub notą werbalną wydaną przez kierownika misji dyplomatycznej lub urzędu konsularnego.

„b) w przypadku członków oficjalnych delegacji, w tym stałych członków takich delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie skierowane do Armenii uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w wydarzeniach organizowanych na terytorium jednego z państw członkowskich przez organizacje międzynarodowe:

- pismo sporządzone przez właściwy organ Armenii, potwierdzające, że wnioskodawca jest członkiem jej delegacji, względnie stałym członkiem jej delegacji, udającej się na terytorium drugiej Strony w celu wzięcia udziału w jednej z wyżej wymienionych imprez, wraz z kopią oficjalnego zaproszenia;”.

Imię i nazwisko osoby ubiegającej się o wizę musi być podane w piśmie wydanym przez właściwy organ, potwierdzającym, że ta osoba jest członkiem delegacji udającej się na terytorium drugiej strony w celu wzięcia udziału w oficjalnym spotkaniu. Nie jest konieczne podawanie imienia i nazwiska tej osoby w oficjalnym zaproszeniu do udziału w spotkaniu, chociaż może być to konieczne w przypadku, w którym oficjalne zaproszenie jest skierowane do konkretnej osoby.

Przepis ten ma zastosowanie do członków oficjalnych delegacji niezależnie od rodzaju paszportu, jakim dysponują.

„c) w przypadku uczniów, studentów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz towarzyszących im nauczycieli, którzy odbywają podróż w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń, w tym w ramach programów wymiany oraz innych działań szkolnych:

- pisemny wniosek lub zaświadczenie o wpisaniu na listę uczniów/studentów, sporządzone przez przyjmujący uniwersytet, kolegium bądź szkołę, lub legitymacja uczniowska/studencka bądź zaświadczenie z kursów, na które uczęszczać będzie dana osoba;”.

Legitymację studencką można uznać za uzasadnienie celu podróży jedynie w przypadku, gdy została wystawiona przez przyjmujący uniwersytet, kolegium lub szkołę, w których mają odbywać się studia lub szkolenie.

„d) w przypadku osób podróżujących w celach medycznych i – w razie konieczności – osób im towarzyszących:

- dokument urzędowy wystawiony przez daną instytucję medyczną, poświadczający konieczność objęcia danej osoby opieką medyczną w tej instytucji, konieczność obecności osoby towarzyszącej oraz dowód posiadania wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów leczenia;”.

Przedstawiony musi zostać dokument wystawiony przez daną instytucję medyczną poświadczający wszystkie trzy elementy (konieczność objęcia danej osoby opieką medyczną w tej instytucji, konieczność obecności osoby towarzyszącej oraz dowód posiadania wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów leczenia, np. dowód przedpłaty).

„e) w przypadku dziennikarzy i członków ekipy technicznej towarzyszących im w celach zawodowych:

- zaświadczenie lub inny dokument wydany przez organizację zawodową lub pracodawcę osoby ubiegającej się o wizę, stanowiący dowód na to, że dana osoba jest zawodowym dziennikarzem, i zaświadczący, że cel podróży wiąże się z zadaniem dziennikarskim, lub stanowiący dowód na to, że dana osoba jest członkiem ekipy technicznej towarzyszącej dziennikarzowi w celach zawodowych;”.

Kategoria ta nie obejmuje dziennikarzy pracujących jako wolni strzelcy ani ich asystentów.

Przedstawione musi zostać zaświadczenie lub inny dokument stanowiący dowód na to, że osoba ubiegająca się o wizę jest zawodowym dziennikarzem lub osobą towarzyszącą mu w celach zawodowych, oraz oryginał dokumentu wydanego przez pracodawcę tej osoby, zaświadczącego, że cel podróży wiąże się z zadaniem dziennikarskim lub pomocą w realizacji takiego zadania.

W Armenii istnieje szereg organizacji zawodowych, które reprezentują interesy dziennikarzy lub osób im towarzyszących w celach zawodowych i które mogą wydawać zaświadczenia potwierdzające, że dana osoba jest zawodowym dziennikarzem lub osobą towarzyszącą mu w celach zawodowych w konkretnej dziedzinie. Status tych organizacji konsulatory mogą sprawdzać na stronie internetowej www.e-register.am. Konsulatory mogą także przyjmować zaświadczenia wydane przez pracodawcę osoby ubiegającej się o wizę.

„f) w przypadku uczestników międzynarodowych imprez sportowych i osób im towarzyszących w celach zawodowych:

- pisemne zaproszenie wystosowane przez organizację przyjmującą, właściwe organy, krajowe związki sportowe lub krajowe komitety olimpijskie państw członkowskich;”.

Wykaz osób towarzyszących w przypadku międzynarodowych imprez sportowych będzie ograniczony do osób towarzyszących sportowcom w celach zawodowych: trenerów, masażystów, menadżerów, personelu medycznego oraz szefa klubu sportowego. Kibiców nie uznaje się zatem za osoby towarzyszące.

„g) w przypadku przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji branżowych:

- pisemny wniosek sporządzony przez przyjmującą osobę prawną lub spółkę, organizację lub biuro bądź oddział takiej osoby prawnej lub spółki, władze państwowe lub lokalne państw członkowskich lub komitety organizacyjne wystaw, konferencji i sympozjów handlowych oraz przemysłowych mających miejsce na terytorium jednego z państw członkowskich, zatwierdzony przez właściwe organy zgodnie z przepisami krajowymi;”.

Istnienie tych organizacji konsulatory mogą sprawdzać na stronie internetowej www.e-register.am.

„h) w przypadku przedstawicieli wolnych zawodów biorących udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach, sympozjach, seminariach lub innych podobnych imprezach:

- pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą, zawierający potwierdzenie, że dana osoba uczestniczy w imprezie;

i) przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz osoby zaproszone przez organizacje niekomercyjne wspólnoty ormiańskiej zarejestrowane w państwach członkowskich, którzy odbywają podróż w celu odbycia szkoleń, wzięcia udziału w seminariach i konferencjach, w tym w ramach programów wymiany lub programów wsparcia wspólnoty panormiańskiej i ormiańskiej;

- pisemny wniosek wydany przez organizację przyjmującą, zaświadczenie potwierdzające, że dana osoba reprezentuje organizację społeczeństwa obywatelskiego lub uczestniczy w działaniach wsparcia wspólnoty panormiańskiej i ormiańskiej, i zaświadczenie o założeniu takiej organizacji z odpowiedniego rejestru, sporządzone przez organ państwowy zgodnie z przepisami krajowymi;”.

Przedstawiony musi zostać dokument wystawiony przez organizację społeczeństwa obywatelskiego potwierdzający, że osoba ubiegająca się o wizę reprezentuje daną organizację.

Właściwym armeńskim organem państwowym wydającym zaświadczenia o założeniu organizacji społeczeństwa obywatelskiego jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Prowadzeniem rejestru świadectw o założeniu organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmuje się Państwowy Rejestr Podmiotów Prawnych. Ministerstwo Sprawiedliwości zarządza elektroniczną bazą danych, która jest dostępna za pośrednictwem strony internetowej <https://www.e-register.am/> Ministerstwa Sprawiedliwości.

Indywidualni członkowie organizacji społeczeństwa obywatelskiego nie są objęci Umową.

„j) w przypadku osób biorących udział w działaniach naukowych, akademickich, kulturalnych lub artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany:

- pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą uczestnika tych działań;”

„k) w przypadku kierowców przewożących ładunki w ruchu międzynarodowym i świadczących usługi transportu pasażerskiego, przemieszczających się na terytorium państw członkowskich pojazdami zarejestrowanymi w Armenii:

- pisemny wniosek sporządzony przez krajowe stowarzyszenie (związek) przewoźników Armenii zajmujących się międzynarodowym transportem drogowym, w którym podaje się cel, trasę, czas trwania i częstotliwość przejazdów;”.

Armeńskim krajowym stowarzyszeniem przewoźników, które ma uprawnienia do wydawania pisemnych wniosków zawodowym kierowcom, jest Armeńskie Stowarzyszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych (Association of International Road Carriers of Armenia, AIRCA).

„l) w przypadku uczestników oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta partnerskie i inne jednostki komunalne:

— pisemny wniosek sporządzony przez kierowników administracji/burmistrzów tych miast lub władze gminne;”.

Kierownikiem administracji/burmistrzem miasta lub innym organem gminnym właściwym do wydania pisemnego wniosku jest kierownik administracji/burmistrz miasta przyjmującego lub inny organ gminy, na terenie których mają się odbyć działania w ramach partnerstwa. Kategoria ta obejmuje jedynie uznane programy partnerstwa.

„m) w przypadku osób pragnących odwiedzić cmentarz wojskowy lub cywilny:

— oficjalny dokument potwierdzający istnienie i fakt utrzymywania grobu, a także pokrewieństwo lub inny związek łączący wnioskodawcę z pochowanym”.

Umowa nie określa szczegółowo, czy wspomniany powyżej oficjalny dokument powinien zostać wydany przez organy państwa, w którym znajduje się miejsce pochówku, czy też organy państwa, w którym zamieszkuje osoba, która chce odwiedzić to miejsce. Należy przyjąć, iż dokument taki mogą wydać właściwe organy obu państw.

Należy przedstawić wspomniany wyżej oficjalny dokument potwierdzający istnienie i fakt utrzymywania grobu oraz pokrewieństwo lub inny związek łączący osobę ubiegającą się o wizę z pochowanym.

Umowa nie tworzy żadnych nowych przepisów dotyczących odpowiedzialności w odniesieniu do osób fizycznych lub prawnych wydających pisemne wnioski. W odniesieniu do sfałszowanych wniosków zastosowanie mają odpowiednie przepisy unijne lub krajowe.

2.2.2. Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu

W przypadkach, gdy osoba ubiegająca się o wizę jest zmuszona do częstego lub regularnego podróżowania na terytorium państw członkowskich, możliwe jest wydawanie wiz krótkoterminowych na kilka wizyt, pod warunkiem że łączny czas trwania tych wizyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Art. 5 Umowy stanowi:

„1. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności pięciu lat następującym kategoriom osób:

- a) współmałżonkom, dzieciom (w tym przysposobionym) poniżej 21. roku życia lub pozostającym na utrzymaniu rodziców, rodzicom (w tym opiekunom) – odwiedzającym obywateli Armenii legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich lub obywateli Unii zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego, którego są obywatelami;
- b) członkom rządów krajowych i regionalnych, Trybunałów Konstytucyjnych i Sądów Najwyższych wykonującym swoje obowiązki, w przypadku gdy nie są oni zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy niniejszej Umowy;
- c) stałym członkom oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie wystosowane do Armenii uczestniczą regularnie w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe.

W drodze odstępstwa, w przypadkach gdy konieczność lub zamiar częstego lub regularnego podróżowania są wyraźnie ograniczone do krótszego okresu, okres ważności wizy wielokrotnego wjazdu ogranicza się do tego okresu, w szczególności gdy:

— w przypadku osób wymienionych w lit. a) – okres ważności zezwolenia na legalny pobyt obywateli Armenii legalnie zamieszkujących w Unii,

- w przypadku osób wymienionych w lit. b) – okres ich kadencji,
  - w przypadku osób wymienionych w lit. c) – okres pełnienia funkcji stałego członka oficjalnej delegacji
- jest krótszy niż pięć lat”.

Biorąc pod uwagę status zawodowy tych kategorii osób lub ich pokrewieństwo z obywatelem Armenii zamieszkującym legalnie na terytorium jednego z państw członkowskich lub z obywatelem Unii zamieszkującym w państwie członkowskim, którego jest obywatelem, uzasadnione jest przyznanie im wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności wynoszącym do pięciu lat lub ograniczonym do końca kadencji lub ich legalnego pobytu, jeżeli wynoszą one mniej niż pięć lat.

W przypadku osób objętych zakresem stosowania art. 5 ust. 1 lit. a) Umowy należy przedstawić dowód potwierdzający legalny pobyt osoby zapraszającej.

W przypadku osób objętych zakresem stosowania art. 5 ust. 1 lit. b) Umowy należy dostarczyć potwierdzenie statusu zawodowego i okresu kadencji.

Przepis ten nie ma zastosowania do osób objętych zakresem stosowania art. 5 ust. 1 lit. b) Umowy, jeżeli są one zwolnione z obowiązku wizowego na mocy Umowy, tzn. jeśli są one posiadaczami paszportów dyplomatycznych.

W przypadku osób objętych zakresem stosowania art. 5 ust. 1 lit. c) Umowy należy przedstawić dowód statusu stałego członka oficjalnej delegacji i potwierdzenie konieczności regularnego uczestnictwa w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany.

Jeśli jednak konieczność lub zamiar częstego lub regularnego odbywania podróży są wyraźnie ograniczone do krótszego okresu, ważność wizy wielokrotnego wjazdu ogranicza się do tego okresu.

„2. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności jednego roku następującym kategoriom osób, pod warunkiem że w roku poprzednim osoby takie otrzymały przynajmniej jedną wizę i z której skorzystały zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi wjazdu do danego państwa i pobytu w nim:

- a) członkom oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenie wystosowane do Armenii uczestniczą regularnie w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;
- b) przedstawicielom organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz osobom zaproszonym przez organizacje niekomercyjne wspólnoty ormiańskiej zarejestrowane w państwach członkowskich, którzy odbywają podróże do państw członkowskich w celu odbycia szkoleń, wzięcia udziału w seminariach i konferencjach, w tym w ramach programów wymiany lub programów wsparcia wspólnoty panormiańskiej i ormiańskiej;
- c) przedstawicielom wolnych zawodów biorącym udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach, sympozjach, seminariach lub innych podobnych imprezach, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich;
- d) osobom biorącym udział w działaniach naukowych, kulturalnych lub artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany, odbywającym regularne podróże do państw członkowskich;
- e) studentom oraz słuchaczom studiów podyplomowych, którzy odbywają regularne podróże w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń, w tym w ramach programów wymiany;
- f) uczestnikom oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta partnerskie i inne jednostki komunalne;
- g) osobom zmuszonym do odbywania regularnych podróży w celach medycznych i – w razie konieczności – osobom im towarzyszącym;
- h) dziennikarzom i członkom ekipy technicznej towarzyszącym im w celach zawodowych;
- i) przedsiębiorcom i przedstawicielom organizacji branżowych, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich;

- j) uczestnikom międzynarodowych imprez sportowych i osobom towarzyszącym im w celach zawodowych;
- k) kierowcom przewożącym ładunki w ruchu międzynarodowym i świadczącym usługi transportu pasażerskiego, przemieszczającym się na terytorium państw członkowskich pojazdami zarejestrowanymi w Armenii.

W drodze odstępstwa od zdania pierwszego, w przypadkach gdy konieczność lub zamiar częstego lub regularnego podróżowania są wyraźnie ograniczone do krótszego okresu, okres ważności wizy wielokrotnego wjazdu ogranicza się do tego okresu.”.

Wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności jednego roku zasadniczo wydaje się osobom należącym do wyżej wymienionych kategorii osób ubiegających się o wizę, jeżeli w poprzednim roku (12 miesięcy) osoba ubiegająca się o wizę uzyskała co najmniej jedną wizę Schengen, z której skorzystała zgodnie z przepisami dotyczącymi wjazdu na terytorium odwiedzanego państwa członkowskiego (odwiedzanych państw członkowskich) i pobytu w nim (nich) (na przykład osoba ta nie przekroczyła okresu dozwolonego pobytu) oraz jeżeli istnieją powody ubiegania się o wizę wielokrotnego wjazdu.

W przypadkach gdy wydanie wizy o jednorocznym okresie ważności nie jest uzasadnione, na przykład jeżeli okres trwania programu wymiany jest krótszy niż jeden rok lub nie występuje konieczność podróżowania przez cały rok, okres ważności wizy będzie krótszy niż jeden rok, pod warunkiem że inne wymogi w odniesieniu do wydania wizy zostały spełnione.

„3. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności co najmniej dwóch lat i maksymalnie pięciu lat osobom należącym do kategorii wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem że w poprzednich dwóch latach osoby takie skorzystały z jednorocznych wiz wielokrotnego wjazdu zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi wjazdu do danego państwa i pobytu w nim, chyba że konieczność lub zamiar częstego lub regularnego podróżowania jest wyraźnie ograniczony do krótszego okresu, w którym to przypadku okres ważności wizy wielokrotnego wjazdu ogranicza się do tego okresu.

4. Całkowity czas pobytu osób, o których mowa w ust. 1–3 niniejszego artykułu, na terytorium państw członkowskich nie może przekraczać 90 dni w każdym 180-dniowym okresie.”.

Wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności od dwóch do pięciu lat wydaje się osobom należącym do kategorii osób ubiegających się o wizę, o których mowa w art. 5 ust. 2 Umowy, pod warunkiem że w poprzednich dwóch latach (24 miesiące) takie osoby skorzystały z dwóch jednorocznych wiz wielokrotnego wjazdu zgodnie z przepisami dotyczącymi wjazdu i pobytu na terytorium odwiedzanego państwa członkowskiego (odwiedzanych państw członkowskich) oraz że powody ubiegania się o wizę wielokrotnego wjazdu są nadal aktualne. Należy zauważyć, że wiza o okresie ważności od dwóch do pięciu lat wydawana jest wyłącznie w przypadku, gdy osobie ubiegającej się o wizę w ciągu dwóch poprzednich lat (24 miesiące) wydano dwie wizy o ważności co najmniej jednego roku i osoba ta skorzystała z tych wiz zgodnie z przepisami dotyczącymi wjazdu i pobytu na terytorium odwiedzanego państwa członkowskiego (odwiedzanych państw członkowskich). Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich będą podejmowały decyzje, na podstawie oceny każdego wniosku wizowego, dotyczące okresu ważności tych wiz – tj. od dwóch do pięciu lat.

Nie ma obowiązku wydawania wizy wielokrotnego wjazdu, jeżeli osoba ubiegająca się o nią nie skorzystała z poprzedniej wizy.

2.2.3. Posiadacze paszportów dyplomatycznych.

Art. 10 Umowy stanowi:

„1. Obywatele Armenii posiadający ważny paszport dyplomatyczny mogą wjechać na terytorium państw członkowskich, opuścić to terytorium lub przejechać przez nie bez wizy.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą pozostać na terytorium państw członkowskich bez wizy nie dłużej niż przez 90 dni w każdym 180-dniowym okresie”.

Umowa nie obejmuje procedur delegowania dyplomatów do państw członkowskich. Zastosowanie ma zwyczajowa procedura akredytacji.

III. WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE DOKUMENTÓW PODRÓŻY

We wspólnej deklaracji załączonej do Umowy strony postanawiają, że Wspólny Komitet powinien oceniać wpływ poziomu zabezpieczeń odpowiednich dokumentów podróży na funkcjonowanie Umowy. W tym celu strony zgodnie postanowiły regularnie informować się nawzajem o środkach podejmowanych, aby zapobiegać mnożeniu dokumentów podróży oraz rozwijać techniczne aspekty zabezpieczeń dokumentów podróży, a także o środkach dotyczących procesu personalizacji wydawania dokumentów podróży.

IV. DANE STATYSTYCZNE

Aby umożliwić Wspólnemu Komitetowi skuteczne monitorowanie wykonania Umowy, misje dyplomatyczne i służby konsularne państw członkowskich przedkładają Komisji co sześć miesięcy dane statystyczne. W miarę możliwości powinny one obejmować w rozbiciu na poszczególne miesiące:

- liczbę wszystkich rodzajów wiz wydawanych osobom należącym do poszczególnych kategorii objętych Umową;
  - liczbę decyzji odmownych w sprawie wydania wizy osobom należącym do poszczególnych kategorii objętych Umową;
  - liczbę wydanych wiz wielokrotnego wjazdu;
  - okres ważności wydanych wiz wielokrotnego wjazdu;
  - liczbę wiz wydanych bez pobrania opłaty osobom należącym do poszczególnych kategorii objętych Umową.
-